

Βρυξέλλες, 12 Σεπτεμβρίου 2025
(OR. en)

12723/25

**Διοργανικός φάκελος:
2025/0555(COD)**

COMPET 854	POLGEN 140
IND 342	ECOFIN 1154
MI 639	COH 171
CADREFIN 186	INDEF 89
FIN 1060	CULT 96
RECH 381	CYBER 240
ESPACE 59	JAI 1231
CONSOM 170	DIGIT 169
DUAL USE 42	DATAPROTECT 206
EDUC 353	FREMP 228
TELECOM 294	RELEX 1147
ENER 437	COPS 439
ENV 824	UD 199
CLIMA 329	AUDIO 79
AGRI 414	PROCIV 115
TRANS 376	IPCR 63
SAN 551	MAP 55
PHARM 121	FISC 236
BIOTECH 11	CODEC 1242
POLMIL 257	CSC 446

ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας:	Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου
Αποδέκτης:	Επιτροπή των Μονίμων Αντιπροσώπων / Συμβούλιο
Θέμα:	Προετοιμασία του Συμβουλίου Ανταγωνιστικότητας (Εσωτερική Αγορά, Βιομηχανία, Έρευνα και Διάστημα) της 29ης Σεπτεμβρίου 2025 Ταμείο Ανταγωνιστικότητας – Παρουσίαση από την Επιτροπή – Συζήτηση προσανατολισμού

Επισυνάπτεται για τις αντιπροσωπίες ενημερωτικό σημείωμα της Προεδρίας για το Ταμείο Ανταγωνιστικότητας ενόψει της συζήτησης που θα πραγματοποιηθεί στο Συμβούλιο Ανταγωνιστικότητας στις 29 Σεπτεμβρίου 2025.

ΕΓΓΡΑΦΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟΥ

Σύνοδος του Συμβουλίου Ανταγωνιστικότητας

Βρυξέλλες, 29 Σεπτεμβρίου 2025

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΓΙΑ ΤΙΣ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

Στις πρόσφατες εκθέσεις Draghi και Letta, καθώς και στην *Πυξίδα Ανταγωνιστικότητας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής*, επισημαίνεται ένα σημαντικό επενδυτικό κενό που πρέπει να καλυφθεί προκειμένου η Ευρώπη να επιτύχει τους φιλόδοξους στόχους της όσον αφορά την ανταγωνιστικότητα, την πράσινη μετάβαση, την ασφάλεια και την ανθεκτικότητα. Με το χάσμα αυτό απειλείται η ικανότητα της ΕΕ όχι μόνο να διατηρήσει τη βιομηχανική της ισχύ, αλλά και να ηγηθεί της διττής μετάβασης και του παγκόσμιου αγώνα για τεχνολογική υπεροχή. Σύμφωνα με αμφότερες τις εκθέσεις *Draghi και Letta*, η γεφύρωση αυτού του χάσματος μέσω στοχευμένων και πιο τολμηρών επενδύσεων αποτελεί προαπαιτούμενο για τη μελλοντική ευημερία και γεωπολιτική επιρροή της Ευρώπης.

Για την επίτευξη των πράσινων στόχων και των στόχων βιομηχανικής πολιτικής της Ευρώπης απαιτείται πολύ μεγαλύτερη διάθεση για ανάληψη κινδύνων, τόσο από δημόσιους όσο και από ιδιωτικούς φορείς. Η πρόκληση έγκειται στο ότι η απανθρακοποίηση, η ψηφιοποίηση και η ανάπτυξη νέων τεχνολογιών συνεπάγονται σημαντικές αβεβαιότητες και μεγάλες περιόδους απόσβεσης, γεγονός που τις καθιστά μη ελκυστικές στο πλαίσιο συμβατικών μοντέλων χρηματοδότησης που αποσκοπούν στην αποφυγή κινδύνων. Όπως τονίζεται στην έκθεση Draghi, οι υφιστάμενοι μηχανισμοί δεν κινητοποιούν επαρκή επίπεδα κεφαλαίου, ιδίως για μεγάλης κλίμακας ή ρηξικέλευθα έργα που απαιτούνται για την ενίσχυση της βιομηχανικής υπεροχής και κυριαρχίας της Ευρώπης. Ειδικότερα, οι ιδιώτες επενδυτές διστάζουν επί του παρόντος να δραστηριοποιηθούν στον απαιτούμενο βαθμό ή να αναλάβουν το απαιτούμενο επίπεδο κινδύνου χωρίς δημόσια στήριξη.

Ανταποκρινόμενη στην έκθεση Draghi και άμεσα εμπνευσμένη από αυτήν, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή πρότεινε τη δημιουργία ενός *Ευρωπαϊκού Ταμείου Ανταγωνιστικότητας (ETA)*. Το ETA προορίζεται να λειτουργήσει ως καταλύτης για τη γεφύρωση του επενδυτικού κενού, αξιοποιώντας ολόκληρη τη δέσμη χρηματοδοτικών εργαλείων της ΕΕ για την κινητοποίηση επενδύσεων που εξυπηρετούν τις στρατηγικές και βιομηχανικές προτεραιότητες της Ευρώπης. Με την εδραίωση ενός ευρέος φάσματος υφιστάμενων ταμείων και μηχανισμών χρηματοδότησης εντός ενός συνεκτικού κανονιστικού πλαισίου και πλαισίου διακυβέρνησης, το ETA αποσκοπεί στην παροχή αποτελεσματικότερης και πιο στοχευμένης στήριξης σε βασικούς τομείς και έργα, ώστε να διασφαλιστεί η ευρωπαϊκή τεχνολογική και βιομηχανική υπεροχή.

Το ETA θα χρησιμοποιήσει όλα τα διαθέσιμα χρηματοδοτικά μέσα της ΕΕ —επιχορηγήσεις, δημόσιες συμβάσεις, δάνεια, εγγυήσεις, επενδύσεις μετοχικού κεφαλαίου, μεικτή χρηματοδότηση κ.λπ. Προκειμένου το ETA να καταστεί πραγματικά αποτελεσματικό, πρέπει να θεωρηθεί επιτυχημένο από τις επιχειρήσεις και τους επενδυτές, δηλαδή τα καθεαυτά ενδιαφερόμενα μέρη που πρέπει να χρησιμοποιούν ενεργά το ETA ώστε οι στόχοι του να επιτευχθούν. Οι εταιρείες πρέπει να είναι σε θέση να έχουν εύκολη και ταχεία πρόσβαση σε χρηματοδότηση, με σαφή καθοδήγηση και ελάχιστα διοικητικά εμπόδια. Θα είναι άκρως σημαντικό να υπάρχουν ταχείες, προβλέψιμες διαδικασίες εφαρμογής και ανάθεσης, καθώς και εξατομικευμένη στήριξη, ιδίως για τις ΜΜΕ, τις νεοφυείς και τις επεκτεινόμενες νέες επιχειρήσεις που επιδιώκουν να εξελιχθούν σε ανταγωνιστικούς παίκτες σε παγκόσμιο επίπεδο.

Παράλληλα, πρέπει να παρέχονται στους επενδυτές θετικά κίνητρα για να συμμετάσχουν. Πρέπει να είναι πεπεισμένοι ότι τα χρηματοδοτικά εργαλεία και οι μηχανισμοί επιμερισμού του κινδύνου είναι καλά σχεδιασμένα για όλα τα στάδια της επενδυτικής διαδρομής, από την καινοτομία σε πρώιμο στάδιο έως την ανάπτυξη σε βιομηχανική κλίμακα. Η χρήση χρηματοδοτικών μέσων που είναι περισσότερο προσανατολισμένα στην αγορά, όπως αυτά στο πλαίσιο του μέσου *InvestEU του ETA*, μπορεί να αξιοποιήσει περισσότερα ιδιωτικά κεφάλαια, να συμβάλει στον μετριασμό των εμπορικών κινδύνων μέσω εγγυήσεων και συνεπενδύσεων, ενισχύοντας έτσι τον αντίκτυπο κάθε ευρώ δημόσιου χρήματος και στηρίζοντας την κλιμάκωση ρηξικέλευθων καινοτομιών και τεχνολογιών. Ταυτόχρονα, η χρήση επιχορηγήσεων θα μπορούσε να επιτρέψει στην Επιτροπή να στοχεύσει τη στήριξη σε στρατηγικές δράσεις.

Είναι κρίσιμο να γίνει κατανοητή η πραγματικότητα που καλούνται να αντιμετωπίσουν οι επιχειρήσεις. Μόνο με την ενεργό συνεργασία με εταιρείες και επενδυτές και με τη διαμόρφωση όσων έχει να προσφέρει το ΕΤΑ ώστε να ανταποκρίνονται στις πραγματικές ανάγκες και τα εμπόδια που αντιμετωπίζουν, μπορεί το ΕΤΑ πραγματικά να αποδεσμεύσει ιδιωτικά κεφάλαια και να βελτιστοποιήσει τη χρήση των διαθέσιμων δημόσιων πόρων. Η απλούστευση, η διαφάνεια και η ευελιξία πρέπει να αποτελούν θεμελιώδεις αρχές της διακυβέρνησης και της λειτουργίας του ΕΤΑ.

Για να ανταποκριθεί το ΕΤΑ στις ανάγκες των επιχειρήσεων θα απαιτηθεί ισχυρή πολιτική δέσμευση για την απλούστευση της διακυβέρνησης και της διοίκησής του. Η επιτυχία του εξαρτάται από την επίτευξη της σωστής ισορροπίας μεταξύ των κρατικών μέσων, όπως οι επιχορηγήσεις και οι δημόσιες συμβάσεις, και εργαλείων που είναι περισσότερο προσανατολισμένα στην αγορά, όπως τα δάνεια, οι εγγυήσεις και οι επενδύσεις μετοχικού κεφαλαίου στο πλαίσιο του InvestEU του ΕΤΑ. Με την προσέγγιση αυτή, το ΕΤΑ θα μπορούσε να αποτελέσει ακρογωνιαίό λίθο για την υλοποίηση των βιομηχανικών φιλοδοξιών και της τεχνολογικής υπεροχής της ΕΕ.

Τα κράτη μέλη καλούνται να συμμετάσχουν σε συζητήσεις σχετικά με δύο βασικά ζητήματα:

- Ποια θα είναι τα σημαντικότερα κριτήρια επιτυχίας για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανταγωνιστικότητας στα μάτια των επιχειρήσεων και των επενδυτών, ιδίως όσον αφορά την απλούστευση και την ταχύτερη διεκπεραίωση των αιτήσεων;
- Πώς μπορούμε να καταστήσουμε τα χρηματοδοτικά μέσα που περιλαμβάνονται στο προτεινόμενο Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανταγωνιστικότητας πιο αποτελεσματικά για την κινητοποίηση ιδιωτικών κεφαλαίων σε έργα που υλοποιούν τους στόχους της βιομηχανικής πολιτικής της Ευρώπης;